LCRM – Legal Resources Centre from Moldova

Ion Guzun: „noi vedem cu ochiul liber c? mai multe institu?ii nu-?i fac treaba ?i încalc? drepturile omului”

paik · Thursday, March 5th, 2015

Peste 120 de ONG-uri au adresat un apel Parlamentului în care cer continuarea procesului de selectare a candida?ilor la func?ia de avocat al poporului ?i avocat al poporului pentru drepturile copilului. Legislativul ar urma s? examineze ast?zi proiectul de hot?râre prin care s-ar numi cei doi ombudsmani. De ce este important ca cei doi avoca?i ai poporului s? intre în exerci?iul func?iunii? ?i cum sunt respectate drepturile omului în Republica Moldova? O convorbire în aceast? diminea?? cu avocatul ?i consilierul juridic de la Centrul de Resurse Juridice din Moldova Ion Guzun.

Europa Liber?: A?adar, peste 120 de organiza?ii non – guvernamentale au cerut urgentarea procesului de numire a celor doi avoca?i ai poporului. În mod regulamentar pentru cele dou? pozi?ii sunt câte doi candida?i. Se pare c? aceast? chestiune denumire de votare va fi examinat? în plenul Parlamentului conform agendei care a fost publicat?, un num?r atât de mare de ONG-uri reunite sub un apel c?tre Legislativ sugereaz? c? lucrurile au nevoie, inclusiv de o urgentare. Despre ce a fost vorba pân? acum: t?r?g?nare, interese divergente, o situa?ie în continu? deteriorare sub aspectul drepturilor omului. Ce s-a întâmplat de vreme ce atâta lume a reac?ionat acum cu acest apel??

Ion Guzun: „Înc? din anul 2009, chiar ?i mai devreme, avem recomand?ri din partea institu?iilor interna?ionale referitor la consolidarea institu?iei Avocatul Poporului, sau Ombudsmanului cum se mai spune. Între timp, s-au adoptat mai multe legi, tratate la care Republica Moldova a aderat, iar institu?ia respectiv? nu a fost reformat?. În anul 2011 printr-un ordin al Ministerului Justi?iei s-a format totu?i un grup de lucru, s-au f?cut amendamente ?i ulterior s-a decis ca s? fie adoptat? o nou? lege care s? corespund? recomand?rilor interna?ionale. Aparent procesul a început foarte bine, îns? în lectura a doua la acel moment, în decembrie 2013, Parlamentul a adoptat o nou? lege care din start a con?inut mai multe deficien?e ?i, dac? v? aduce?i aminte, chiar ?i la Radio Europa Liber? discutam la acel timp c? mai multe institu?ii interna?ionale au solicitat pre?edintelui Republicii Moldova s? nu promulge legea. Ca s? v? dau ni?te exemple – la acel moment Legea cu privire la Avocatul Poporului restrângea dreptul mai multor persoane de a se adresa Avocatului Poporului, iar în textul jur?mântului Avocatului Poporului se con?ineau obliga?ii de a nu vorbi despre problemele statului, deci la acel moment au fost mai multe probleme din punct de vedere legislativ. Totu?i în mai 2014 Parlamentul a adoptat legea luând în considerare anumite recomand?ri, dar procesul de alegerea a Avocatului Poporului nu a fost finalizat. ”

Europa Liber?: Dar cum v? explica?i, de ce atât de greu se alege un Avocat al Poporului?

Ion Guzun: „Eu sincer cred c? aceast? întrebare urmeaz? s? fie dat? anume deputa?ilor, âns? pentru noi, pentru societatea civil? la momentul când a început concursul pentru alegerea Avocatului Poporului din mai pân? în iulie, pân? la ultimele ?edin?e din sesiunea prim?var?-var? a Parlamentului, era foarte clar c? Parlamentul în mod serios ?i-a luat un angajament de a alege un Avocat al Poporului. De aceea, la acel moment noi am luptat ?i am f?cut câteva apeluri consecutive în care am sus?inut doi dintre candida?i: Ion Manole la func?ia de Avocat al Poporului ?i Jana Costache la func?ia de Avocat al Poporului pentru drepturile copilului. Dar în ultima ?edin?? a Parlamentului din iulie 2014 aceast? procedur? a fost suspendat?, procedura nu a fost dus? pân? la sfâr?it. Tocmai de aceea în apelul nostru care l-am f?cut ieri c?tre Parlament, c?tre frac?iunile partidelor ?i comisiile de profil ale Parlamentului am cerut s? se duc? la cap?t aceast? procedur?. Pentru c? nu este normal ca o institu?ie independent? pentru drepturile omului s? stea în interimat deja de aproximativ un an ?i jum?tate."

Europa Liber?: Dar s-ar p?rea c? într-un domeniu atât de sensibil ?i limpede cum e cel al drepturilor omului societatea civil? ar trebui s? mearg? mân? în mân? cu autorit??ile ?i s? nu existe niciun fel de probleme. De ce, spre exemplu, spre nedumerirea multora probabil, exist? sprijinul societ??ii civile pentru ni?te candida?i ?i, ca s? spunem a?a, parc? altfel de sprijin pentru al?i candida?i, de ce exist? divergen?e în acest sens?

Ion Guzun: „Noi am contestat la acel moment autoritatea în domeniul drepturilor omului una dintre criterii pentru a fi numit în func?ia de Avocat al Poporului pentru doi candida?i, atât prin apeluri publice cât ?i prin scrisorile de sus?inere a candida?ilor noi am demonstrat c? doi dintre ei ?i anume Ion Manole ?i Jana Costache corespundeau criteriilor legii. Faptul c? anumite institu?ii, mai concret parlamentarii au fost într-o divergen?? cu societatea civil?, eu b?nuiesc c? totu?i asta este una dintre mecanismele pe care Parlamentul vrea s? le de?in?, de a influin?a politic o institu?ie independent?. Pentru c? în ceea ce prive?te Avocatul Poporului în mod particular, este pentru prima dat? când s-a anun?at un concurs public, când candida?ii au r?spuns la întreb?rile comisiei care a analizat, au preselectat candida?ii ?i ulterior s-au dat întreb?ri în plenul Parlamentului la acel timp."

Europa Liber?: Acum în ordinea de zi, ast?zi, a ?edin?ei figureaz? subiectul – cine sunt candida?ii care vor fi examina?i ?

Ion Guzun: „Se pare c? ?i noi suntem în suspans, noi nu cunoa?tem care va fi totu?i decizia Parlamentului. Âns? dac? ne uit?m chiar ?i în notele f?cute în urma ?edin?ei Parlamentului, în mod normal ar fi dl Mihai Cotorobai la func?ia de Avocat al Poporului care a fost judec?tor la Curtea Constitu?ional? ?i b?nuiesc c? înc? mai este profesor la facultatea de drept la Universitatea de Stat. Noi am contestat aceast? candidatur?, deoarece simplul fapt c? e?ti judec?tor la Curtea Constitu?ional? nu înseamn? c? neap?rat aperi drepturile omului. Referitor la Jana Costache, ONG-le specializate în domeniul copilului au sus?inut-o ferm c? are experien??, are o experien?? matur? în domeniul drepturilor omului, este o specialist? foarte bun?. Iar în ceea ce prive?te o alt? candidat? la func?ia de Avocat al Poporului, dna B?n?rescu, are o activitatea la Universitatea de Stat ?i la Curtea Suprem? de Justi?ie, dar în sine aceste activit??i nu înseamn? c? ar fi o activitate notorie în domeniul drepturilor omului."

Europa Liber?: Din ce în?elegem noi c? exist? doi candida?i din partea societ??ii civile ?i doi candida?i pe care se insist? în structurile parlamentare, cam a?a e situa?ia?

Ion Guzun: „Cam a?a e situa?ia."

Europa Liber?: Dle Guzun, pornind de la aceast? situa?ie u?or incert? s? spunem a?a, ?i straniu incert? care e altfel de situa?ie, care e situa?ia la zi propriu zis? sub aspectul respect?rii drepturilor omului în Republica Moldova, adic? conform cel pu?in rapoartelor care s-au f?cut pân? acum?

Ion Guzun: „Tocmai de aceea c? drepturile omului înc? nu se respect? la nivelul în care noi ne-am fi dorit, tocmai de aceea ?i organiza?iile societ??ii civile au f?cut aceste apeluri nenum?rate c?tre Parlament ca cei mai buni candida?i la func?ia de Avocat al Poporului ?i Avocat al Poporului pentru drepturile copilului s? fie numi?i în func?ie, deci cei cu experien??. Rapoartele interna?ionale, dar ?i noi vedem cu ochiul liber c? mai multe institu?ii nu-?i fac treaba ?i încalc? drepturile omului. Auzim de foarte multe ori despre condamn?rile la CEDO în ceea ce prive?te investigarea ineficient? a cazurilor de tortur?, auzim despre faptul c? condi?iile de deten?ie în anumite penitenciare nu s-au îmbun?t??it, vedem chiar ?i în raportul recent al Avocatului Poporului pentru anul 2014 unde se men?ioneaz? condi?iile limitate pentru asigurarea accesului fizic al persoanelor cu dezabilit??i la sec?iile de votare, deci sunt ?i o serie de multe alte probleme pe care Republica Moldova înc? le are, fie c? nu au fost surse suficiente pentru a le realiza, dar nici aten?ie deosebit? chiar ?i din partea acestei institu?ii nu este."

Europa Liber?: Din punctul Dvs. de vedere, iat? intrarea în exerci?iu a func?iunii a ombudsmanelor va schimba cumva aceast? stare de lucruri, va îmbun?t??i la modul concret, practic, palpabil, vizibil pentru toat? lumea?

Ion Guzun: „Eu sunt absolut convins. De exemplu, eu nu am v?zut ac?iuni foarte ferme în ultimul an ?i jum?tate din partea institu?iei Avocatul Poporului, cu anumite excep?ii în care într-adev?r implicarea Avocatului Poporului a dat ni?te rezultate în cazul anumitor incidente în ceea ce prive?te inac?iunile medicilor. Îns?, în spectrul înc?lc?rii drepturilor omului anumite aparen?e ocazionale sau la diferen?e mari de timp, eu cred c? trebuie s? fie mai dese aceste implic?ri ale Avocatului Poporului. ?i evident c? recomand?rile Ombudsmanului cu privire la situa?ia drepturilor omului din institu?iile penitenciare sunt luate în considerare de c?tre Comitetul European pentru prevenirea torturii, de c?tre Curtea European? pentru drepturile omului atunci când urmeaz? s? se expun? pe aceste subiecte. Deci, activitatea Avocatului Poporului nu doar în ceea ce prive?te locuri de deten?ii, dar ?i multe alte domenii este relevant nu doar pentru institu?iile interna?ionale, dar ?i pentru noi, pentru a modifica ?i de a merge mai departe, pentru a dezvolta ?i a promova drepturile omului."

Europa Liber?: Cele peste 120 de organiza?ii au op?iunea lor privind avoca?ii poporului, ce se va întâmpla dle Guzun dac? Parlamentul va avea alt? p?rere ?i va promova ceilal?i doi candida?i?

Ion Guzun: „Este decizia Parlamentului ?i este mandatul Parlamentului de a vota un candidat sau de a nu vota un alt candidat. Cert este faptul c? noi ne men?inem pozi?ia, c? noi am contestat candidatura dlui Mihai Cotorobai la func?ia de Avocat al Poporului, îns? o sus?inem pe dna Jana Costache în continuare la func?ia de Avocat al Poporului pentru drepturile copilului. Dac? sincer s? vorbim, dup? o perioad? de aproape un an de când a fost suspendat? procedur? de vot, de numire a acestor avoca?i ai poporului eu nu ?tiu dac? candida?ii, la ziua de ast?zi, î?i mai doresc s? participe în cadrul acestui concurs, dar nici de l?sat ca aceast? procedur? s? fie suspendat? motiv de anulare nu exist?."

This entry was posted on Thursday, March 5th, 2015 at 6:58 pm and is filed under Mass-media about us
You can follow any responses to this entry through the Comments (RSS) feed. Both comments and pings are currently closed.